



UUTISJYVÄT

Akraamo palvelee maaseutuyrittäjiä s. 4

Palvelukeskus Akraamo auttaa alkutuottajia ja maaseutuyrittäjiä ratkomaan käytännön ongelmia, tehostamaan toimintaansa ja kehittämään uutta liiketoimintaa.



Taivalkoski on maatalousmyönteinen kunta s. 6

MTK Taivalkosken puheenjohtaja Hemmo Turpeinen kehuu kotikuntansa päättäjiä maatalousmyönteisiksi. Kunta esimerkiksi tukee karjantarkkailuohjelmaa ja viljelysuunnitelmia.



Oulun Serviisi tarjoaa lähiruokaa oululaisille

Oulun Serviisi tarjoaa lähiruokaa oululaisille vauvasta vaariin. Kaupungin ateria- ja puhtauspalveluja tuottava liikelaitos tuottaa päivittäin aterioita suurelle osalle oululaisia. Serviisi hyödyntää ruuan valmistuksessa lähialueen tuottajien leipomotuotteita, kasviksia, juureksia ja kalatuotteita.

- Lisäksi hyödynnämme paikallisia kausituotteita, kuten marjoja ja hedelmiä sekä muita saatavilla olevia tuotteita aina mahdollisuuksien mukaan, kertoo Serviisin palvelupäällikkö Anne Hautamäki. Päivittäin Serviisi käyttää lähialueen leipomotuotteita ja perunoita sekä kasviksia, juureksia ja kalatuotteita.

- Ruokalistasuunnittelussamme huomioimme sesonkien mukaiset raaka-aineet mahdollisimman tehokkaasti, näin voimme hyödyntää lähialueen juureksia ja kasviksia mahdollisimman pitkälle talveen saakka sekä jopa keväälle saakka, hän jatkaa.

Serviisi kuuluu seudulliseen hankintarenkaaseen, jossa hankinnat kilpailutetaan Oulun kaupungin Hankintapalveluiden toimesta. Kilpailutuksessa valikoituu sopimustoimittajat, joilta raaka-aineet tilataan hankintakauden aikana. Sopimustoimittajissa on myös lähialueen tuottajia. Lähiruokaa pyritäänkin hyödyntämään mahdollisimman kattavasti. - Nykyään lähialueen tuotteiden saanti on helpottunut, kun kilpailutuksissa on hyväksytty aluekohtaiset osatarjoukset. Näin myös paikalliset pienyrittäjät pääsevät tarjoamaan tuotteitaan helpommin, Hautamäki sanoo.

- Lisäksi yhteistyö esimerkiksi kahden lähialueen tuottajan välillä parantaa mahdollisuuksiimme hankkia tuotantomme tarvittavan isoja määriä sekä tarpeeksi jalostettuja tuotteita, Hautamäki kehuu. Käytännössä Oulun Serviisi tuottaa päivittäin aterian lähes joka neljännelle Oulun asukkaalle. Valtaosa asiakkaita on lapsia ja nuoria kouluissa ja päiväkodeissa. Lisäksi Serviisi huolehtii ikäihmisten ruokailusta kodeissa ja laitoksissa, henkilöstö- ja opiskelijaruokasta useissa henkilöstöravintoloissa ja kaupungin edustustarjoilusta. - Päiväkodeissa ja kouluissa ruokailu on olennainen osa opetusta ja kasvatusta ja lasten hyvinvoinnin edistämistä sekä myös kansanterveydellisesti merkittävä asia. Siksi meille on tärkeää, mistä ruoka tulee ja että se on puhdasta, Hautamäki sanoo. - Monipuolinen ateria lisää koulussa viihtyvyyttä ja ylläpitää vireyttä koulupäivän aikana, Hautamäki sanoo. Oulun Serviisin ruokalistat ja reseptit suunnitellaan huolella asiakaslähtöisesti eri asiakasryhmille sopiviksi.

Teksti ja kuvat: Tuula Uitto

Fakta:

Oulun Serviisi tuottaa valtaosan palveluistaan kaupungin sisäisille asiakkaille. Suurimmat tilaaja-asiakkaat ovat Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut sekä sivistys- ja kulttuuripalvelut. Käyttäjäasiakkaita ovat julkisten ruokapalveluiden ja kaupungin tilojen käyttäjät, toisin sanoen lähes kaikki Oulun asukkaat.

Serviisi tuottaa puhtautta ja hyvää ruokaa kuntalaisille, yli 200 toimipaikassa eri puolilla Oulua. Päivittäin valmistuu yli 42 000 ateriaa ja huolehditaan lähes 470 000 neliömetrin puhtaudesta. Tuotannon suuret volyymit varmistavat edulliset ostosopimukset ja mahdollisuudet nykyaikaisten teknologioiden käyttöön.



Pääkirjoitus

Puheenjohtaja

Kulunut kesä on ollut taas ainutlaatuinen; sääolot ovat olleet kaikkea lumisateesta polttaviin helteisiin. Pääosin satokausi on kuitenkin ollut melko hyvä alueellamme. Alkukesällä vaivasi liika märkyys paikoin ja kylmyys kaikkialla, kuuma heinäkuu taas rasitti kasvustoja ja pienensi satoja kaikilla kasveilla. Mutta toisaalta kuumuus piti kasvit taudit kurissa ja sadon laatu on kohtuullisen hyvä.

Maailmanlaajuinen viljasato on muodostumassa ennätysuureksi, mikä painaa hintoja viime satokauttakkin alhaisemmalle tasolle. Ja uutena vakavana tekijänä tuotemarkkinoilla ovat vaikuttamassa Venäjän asettamat kauppapakotteet, jotka vaikuttavat lopulta tavalla tai toisella kaikkiin elintarviketuotannon aloihin. Maidontuottajat ovat kokeneet pakotteiden vaikutuksen ensimmäisenä kukkarossaan. Sianlihan ja perunan markkinat ovat olleet jo valmiiksi sekaisin aikaisemmin asetettujen Venäjän tuontirajoitteiden takia.

Viljaraaka-aineen hinnanlaskun takia ostorehujen hinnan on syytä odottaa laskevan tulevana ruokintakautena, mikä voi hieman helpottaa kotieläintilojen vaikeutuvaa tilannetta. On kuitenkin selvää, että viljelijöiden on saatava korvausta maailmanpolitiikan välikappaleeksi joutumisestaan. Tilatasolle kohdistuvaa suoraa tukea on saatava kansallisista ja EU:n resursseista. Poikkeuksellisiin häiriöihin varatut keinot on nyt otettava käyttöön, koska nyt on todella kysymys poikkeuksellisesta ja ennakoimattomasta markkinahäiriöstä.

Meidän on toivottava, että meneillään oleva kauppasota jää lyhytaikaiseksi, mutta toisaalta merkkejä siihen suuntaan ei juuri ole. Jos tilanne maataloilla alkaa vaikuttaa siltä, että yönkiristyksellä tilanteesta ei selvitä, on syytä mahdollisimman hyvissä ajoin olla yhteydessä pankkiin ja keskustella tilanteesta, mm. lainan lyhennysaikataulujen muuttamisesta. Pankeilta on yleisen edun takia syytä odottaa joustavuutta tässä ennakoimattomassa tilanteessa.

Vaikeuksien keskellä on ollut virkistävää huomata, että ymmärtämystä maa- ja elintarviketalouden ongelmiin on osoitettu julkisessa sanassa ja yleisessä mielipiteessä huomattavan paljon. Huoltovarmuus ja oman ruuan-tuotannon merkitys on nyt tullut nostetuksi esille tavalla, joka ei varmastikaan heti häivy mielestä. Maailma ei vielä ole valmis eikä rauhallinen, vaikka ehkä on oltu taipuvaisia välillä niin luulemaan.

Tarja Bäckman
päätoimittaja



UUTISJYVÄT

JULKAISIJA
MTK - Pohjois-Suomi

Oulun toimisto
Rautatienkatu 16 C 22,
90100 Oulu
puh. 020 413 3500

Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A,
87100 Kajaani
puh. 020 413 3370
www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi

PÄÄTOIMITTAJA
Tarja Bäckman

TOIMITUS
Tuula Uitto
tuula@kristallijulkaisut.fi
p. 050 4646 777

PAINOPAikka
Eco Print Oy, Iisalmi
puh. (017) 814 642
www.ecoprint.info

Kukapa olisi uskonut viime keväänä että Euroopan rajamailla käydään nyt sotaa, jonka vaikutukset ulottuvat suoraan viljelijöiden arkeen. Ukrainan ja Venäjän välisen selkkauksen seuraukset ovat erityisen tuntuvat juuri maataloussektorilla. Venäjä alkoi jo viime vuonna kiristää omaa kauppapolitiikkaansa rajoittamalla elintarvikkeiden tuontia milloin kasvinterveyden ja milloin eläintautien uhan nimissä. Perunalla on ollut jonkinasteinen vientikielto jo pidemmän aikaa ja sianlihahallakin jo useiden kuukausien ajan. Perunan osalta siemenperunalle on ajoittain saatu poikkeuksia, mutta vaikutukset perunanviljelijöille ovat olleet vakavat. Sianlihan vienti Venäjälle loppui lähinnä Keski-Euroopasta ja nyt nuo lihaerät painavat myös kotimaisen sianlihan hintaa alaspäin. Olisikohan nyt aika pohtia kotimaisen lihanjalostuksen yhteistyötä uudemman kerran tuottajahinnan turvaamiseksi? Vastavuoroisten pakotetoimien alettua Euroopan Unionin ja Venäjän välillä ensivaiheen kärsijöinä ovat olleet maidontuottajat, mutta heijastusvaikutukset vaikuttavat paljon tätä laajemmin koko elintarvikesektoriin. Ymmärrän toki että pakotteet ovat tarpeen, jos niiden avulla saadaan lopetettua Venäjän harjoittama Ukrainan miehittäminen.

Hallituksen ensi kommentit pakotteiden vaikutuksista olivat kovin vähätteleviä ja sitä myöten myös teot. Toki kansantalouden mittakaavassa vaikutukset voivat olla prosenttien osia, mutta elintarviketeollisuudelle ja alkutuotannolle ne ovat todella merkittäviä. Maatalousministerin lisätalousarvioon saama kaksikymmentä miljoonaa euroa on oikean suuntainen, mutta riittämätön toimenpide. Nyt on aika perua tehdyt leikkaukset ja ryhtyä todella pohtimaan miten turvataan maatalouselinkeinon kannattavuus maailman myllerryksessä. Mahdollisuudet esimerkiksi sähköveroluokan laskemiseen ja muiden energiaverojen alentamiseen maatalouden osalta tulee ottaa käyttöön. Samaan aikaan on herännyt keskustelu oman puolustusvalmiuden ylläpidon ja huoltovarmuuden merkityksestä. Ilman omaa kannattavaa maataloustuotantoa keskustelu huoltovarmuudesta voidaan lopettaa alkuunsa.

Syyskuun alussa otettiin ensimmäisiä askeleita byrokratian purkamiseksi, toki oltiin vasta puheentasolla, mutta parempi sekin kuin ei mitään. Olemme onnistuneet rakentamaan järjestelmän, joka toimii käyttäjiensä vastaan. Hallinnon tulisi luoda edellytyksiä ja mahdollistaa yritystoiminta, ei suinkaan rakentaa sille uutta valvontaa ja lupabyrokratiaa, joista yrittäjä ei hyvällä asiantuntemuksellaan aina selviä eteenpäin. Hallintoa on mahdollista keventää ja sitä myöten säästää kun löydämme yhteisen tahtotilan, toisin sanoen hallinto ymmärtää perustehtävänsä; tukea yrittäjiä yritystoimintansa harjoittamisessa. Uskon, että maatalousministerin ja johtavien virkamiesten silmät avautuivat näkemään ne mahdollisuudet joita ”byrokratian karsimistalkoilla” voidaan saavuttaa.

Nyt kun kesän sato on korjattu talteen, on hyvä aika pysähtyä hetkeksi miettimään tulevaa. Mitkä ovat ne keinot, joilla voin oman tilani taloutta parantaa; pystynkö tekemään parempia hankintoja kohtuullisilla hinnoilla, onko nyt investoinnin aika vai onko syytä muuttaa tuotantotapaa tai -suuntaa. Ratkaisut vaativat hyvän suunnittelun ja ovat aina yrityskohtaisia, yhtä oikeaa vastausta ei ole olemassa. Asiantuntijoita kannattaa käyttää apuna mietittäessä vaihtoehtoja, ratkaisut on kuitenkin aina tehtävä itse omista lähtökohdista. Ollaan aidosti ylpeitä siitä mitä teemme ja annetaan sen näkyä.

Harri Peltola



Jäsenedut 2014

• **Hammaslääkäriasema Aaria** tarjoaa erikoisetuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Aika varataan numerosta (08) 534 8100. Yrityksen kotisivut: www.hammasaaria.fi

• **Mökkilomia:** Kurttilan lomamökeistä 10 %:n alennus. Yhteydenotot 0400 424 130 tai 0400 774 903. Yrityksen kotisivut: www.kurttilanlomamokit.fi

• **Oulun koru** antaa 10-25 %:n alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista. Puh. 08 311 2290 Yrityksen kotisivut: www.oulunkoru.fi

• **Kajaanissa Kultaseppä Riihijärvi** tarjoaa 15 %:n alennuksen normaalihintaisista tuotteista (ei koske Kalevala-koruja). Puh. 08 613 1554

• **MTK-Pohjois-Suomen ja Suonentieto Oy:n** yhteistyösopimuksen perusteella tuotajaliiton alueen MTK-jäsenet saavat 15 % alennuksen pysyvän käyttöoikeuden ohjelmistokokonaisuuden hankintahinnasta (Maatalousneuvos tai Agrineuvos). Alennus ei koske vuokrasovelluksia, SaaS-palvelua (pilvipalvelu) eikä huoltosopimus- tai päivitysmaksuja. Jäsenyyden toteamiseksi on tilauksen yhteydessä annettava jäsentunnus. Tilaukset: puh. (017) 264 2642 / myynti.

• **Sähkösojimus:** Loiste Energia Oy tarjoaa MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla. Lisätietoa puh. 0800 92000, www.loiste.fi

• **Woikoski Oy** antaa jäsenetua hitsauskaasuista ja kaasupulloverokista. Tutustu etuihin liiton nettisivuilta tai kysy Woikosken toimipisteistä. Yrityksen kotisivut: www.woikoski.fi

• **Lakiasiat Kai Rissanen Ky** tarjoaa MTK-Pohjois-Suomen jäsenille yrittäjinä ja yksityishenkilöinä laaja-alaisesti juridisia palveluja sekä avustaa heitä mahdollisissa oikeudenkäynneissä. Lisätietoa: Varatuomari Kai Rissanen, Kauppakatu 26 A 2. krs, 87100 Kajaani, p. 045 848 2362, faksi (08) 6130362, kai.rissanen@lakikainuu.fi

• **Rokua Health&Span** jäsenetu: Rentoudu Rokuaalla 2014. Varaukset koodilla: MTK-JÄSENTARJOUS2014, myynti@rokua.com tai p. 020 781 9200

Vieraskynä

Uudennäköinen etujärjestö

Vuosi 2015 muuttaa maaseutuelinkeinojen edunvalvonnan rakenteita. Metsänhoitoyhdistyksistä tulee uudenlaisia yhdistyksiä, kun metsänomistajien jäsenyys yhdistyksissä muuttuu pakollisen metsänhoitomaksun poistuessa. Metsänhoitoyhdistykset voivat liittyä suoraan Keskusliiton jäseniksi. Metsänomistajien liittojen toiminta osana etujärjestöä lakkaa. Lisäksi valtakunnan tasolla MTK:n korkeimman päättävän elimen, valtuuskunnan kokoonpano muuttuu merkittävästi.

Paikallisen tuottajayhdistyksen toimintaan uudistus ei suoranaisesti vaikuta, mutta yhtenä tavoitteena uudistuksella on yhteistyön tiivistäminen paikallisella tasolla maataloustuottajayhdistyksen ja metsänhoitoyhdistyksen kesken. Kuntatasolla tarvitaan jatkossakin vahvaa vaikuttamista esim. maankäyttöpoliittikaan ja kunnan energiantuotantopoihin.

Metsänomistajien jäsenyys metsänhoitoyhdistyksissä muuttuu normaalin yhdistysjäsenyyden kaltaiseksi eli maksamalla yhdistyksen jäsenmaksun pääset sen jäseneksi. Tämä yksinkertaistaa huomattavasti metsänomistajien järjestäytymistä, sillä jäsenyys metsänhoitoyhdistyksissä tuo metsänomistajalle mahdollisuuden käyttää kaikkia MTK:n jäsenpalveluita ja -etuja. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä kannattaa pysyä, sillä siten metsänomistaja varmistaa kaikkien metsänhoitoyhdistyksen palvelujen saannin jäsenhintaan. Jäsenedut maataloustuottajayhdistyksen ja metsänhoitoyhdistyksen jäsenelle tulevat olemaan osittain erilaisia. Maanviljelijöiden kannattaa siis pysyä jäsenenä molemmissa yhdistyksissään.

Metsänomistajaliittojen toiminnan loppuessa, metsänhoitoyhdistykset voivat hakeutua suoraan MTK:n jäseniksi. Metsänhoitoyhdistysten jäsenöityminen Keskusliittoon näyttää olevan miltei sataprosenttista. Uudistuksen myötä Keskusliiton metsätoimihenkilöitä tulee työskentelemään myös maakunnissa, esim. Oulussa ja Kaajanissa. Näin haluamme varmistaa Keskusliiton tuen metsänhoitoyhdistysten edunvalvontatyölle sekä huolehtia osaltaan myös alueellisesta edunvalvonnasta. Metsänhoitoyhdistysten ja MTK-liiton

käytännön yhteistyöelimenä tulee toimimaan alueellinen metsävaliokunta, jonka tarkemmasta kokoonpanosta sovitaan aluetasolla.

Yhtenä uudistuksen tavoitteena on kaikkien maaseutuelinkeinojen kokoaminen yhteisen sateenvarjon alle. Tämä on nähtävissä MTK:n valtuuskunnan uudessa kokoonpanossa. Valtuuskunnassa tulee jatkossa olemaan MTK-liittojen edustajien lisäksi metsänhoitoyhdistysten ja eri maaseutuyrittäjyyden muotoja edustavien tahojen edustajia.

Ensi vuoden suurimpia haasteita ovat uudenlaisten yhteistyömuotojen oppiminen sekä metsänhoitoyhdistysten jäsenhankinnasta huolehtiminen. Tavoitteena on mahdollisimman korkea jäsenöitymisen taso sekä tuottajayhdistyksessä että metsänhoitoyhdistyksessä. Siihen tarvitaan aktiivista työtä niin tuottajayhdistyksissä kuin metsänhoitoyhdistyksissäkin.

Antti Sahi
MTK:n toiminnanjohtaja



Maaseudun sivistysliitto (MSL) on MTK:n oma sivistysjärjestö

MTK on yksi suurimmista MSL:n jäsenjärjestöistä. Teemme yhteistyötä koulutuksen ja kulttuurin keinoin vaikuttamisessa, ympäristösivistyksessä ja ITE-taiteessa.

Vaikuttamisen teemassa keskeistä on järjestötaitot.

MTK:n valtakunnallisessa järjestökoulutuksessa MSL on mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa MTK:n koulutuksia. Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa teemme tarvittaessa alueellista yhteistyötä.

Ympäristösivistyksen teemassa meitä yhdistävät luonnon ja sen arvojen ymmärtäminen ja hyödyntäminen, lähiruuan edistäminen sekä kylien kehittäminen sosiaalisena ja esteettisenä ympäristönä.

Itse oppineiden taiteilijoiden ja ITE -taiteen etsiminen ja esiin nostaminen näyttelyin ja julkaisuin on tuonut monta viljelijää taiteen keskiöön. Talonpojat ovat olleet ja ovat mestareita puun ja metallin käsittelyssä. Kun lisäksi luonnon kanssa tiiviisti elävän ammattikunnan silmä on harjaantunut ja tunne on vahva luonnon estetiikasta, syntyy upeaa taidetta, usein eläkepäivien koittaessa!

TUNTITUKI MTK:n JÄRJESTÄMILLE KOULUTUKSILLE

Maaseudun Sivistysliitto tarjoaa taloudellista tukea MTK:n järjestämiin koulutustilaisuuksiin. MTK:n liitto tai yhdistys voi hakea tukea kursseihin, luentoihin ja opintoryhmiin. Aihe on vapaa! Hyviä sisältöjä ovat kaikki MTK:n toimintaan tai oman elämän intohimoihin liittyvät asiat: Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, oman yhdistystoiminnan suunnittelu, kylän kehittäminen, kotiseutuhistoria, sukututkimus, käden taidot, terveys ja liikunta. Ihmisistä, ideoista ja innostuksesta voi syntyä vaikka mitä. Kun arkipäivän ideat opinnollistetaan, syntyy tekoja ja tuloksia. Kurssien, luentojen, opintoryhmien, työpajojen ja excursioiden suunnittelu ja toteutus antavat toimintaan ryhtiä ja yhdessä tekeminen tuo virtaa. Vaikkei mielekästä toimintaa synny vain rahasta

niin sitäkin tarvitaan. Käytä siis tuntitukemme hyödyksi ja iloksi! Koulutus- ja kulttuuriasioissa voit myös olla yhteydessä aluepäällikköömme Elina Vehkalaan ja koulutustukiasioissa kurssisihteerimme Helena Ukuraan.

Mikä on kurssi?

Kurssi on yhden tai useamman päivän mittainen opintokokonaisuus, jolle osallistuu vähintään seitsemän yli 15-vuotiaasta osallistujaa ja ohjaaja. Kurssin kesto on vähintään 6 x 45 minuuttia. Kurssille sopivia opiskelumenetelmiä ovat esimerkiksi luennot, keskustelutilaisuudet, työpajat tai pienryhmyöskentely.

Jäsenjärjestöille maksetaan kurssitukea 16,90 € jokaista pidettyä oppituntia (45min) kohti, kuitenkin korkeintaan puolet aiheutuneista kustannuksista. Kurssin hyväksyttävien menojen ovat mm. ilmoittautumismaksut, vuokrat, ohjaajan palkka ja matkakulut, materiaalit, laitevuokrat ja myös tarjoilukulut, kuten kurssilaisille tarjottava ruoka ja kahvi.

Kurssin tiedotteisiin ja ohjelmaan tulee liittää MSL:n logo tai maininta siitä, että tilaisuus toteutetaan yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa.

Tilitys järjestetystä kurssista tulee tehdä MSL:oon viimeistään kahden kuukauden kuluttua kurssista. TiliselvitysloMAKEEN mukaan liitetään ohjelma sekä osallistujalista, johon sisältyy tieto kuluvana vuonna ensimmäistä kertaa MSL:n kanssa järjestettävälle kurssille osallistuvien määrät. Menotositteet sisällytetään järjestäjän kirjanpitoon eli niitä ei tarvitse liittää tilitykseen. Kaikki tilitykseen tarvittavat lomakkeet saa MSL:sta. Lomakkeet voi myös ladata suoraan MSL:n nettisivuilta www.msl.fi/opintotoiminta

Mikä on luento?

Luento on tilaisuus, joka koostuu 45 minuutin pituisista oppitunneista, joita voi olla 1-5. Luento voi käsitellä mitä tahansa aihetta, joka kiinnostaa osallistujia ja jolla on opetuksellinen, tietoa tai taitoa antava tavoite. Luennolla ai-

heesta käydyn keskustelun voi sisällyttää luennon kestoan.

Luennon tiedotteisiin ja ohjelmaan tulee liittää MSL:n logo tai maininta siitä, että tilaisuus toteutetaan yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa.

Maaseudun Sivistysliiton tarjoama tuki luennolle on 8,50€ / oppitunti (45min). Tuki on enintään puolet menoista. Tukea saa luennon menoihin, vaikka luennoitsija olisi ilmainen. Hyväksyttävät menot ja tilityskäytäntö ovat samat kuin kursseissa (kts. edellä). Tilitysten mukaan liitetään ohjelma. Saman luennon voi myös järjestää useassa eri paikassa, jolloin luennot voi tilittää sarjana kaikki samalla lomakkeella.

Opintoryhmät

Opintoryhmä voi olla mikä tahansa seurue tai joukko ihmisiä, joka kokoontuu säännöllisesti yhteen oppiakseen uutta tai valmistellakseen tulevaa. Ryhmässä tulee olla vähintään viisi jäsentä. Opintokerhon aloittaessa toimintansa ohjaaja/vastuuhenkilö lähettää MSL:oon aloitusilmoituksen. MSL vastaa aloitusilmoitukseen vahvistamalla, kuinka paljon se varaa ryhmälle tukea.

Tuki opintoryhmälle on 3,30 € / ryhmätunti (45 min), enintään kuitenkin MSL:n ryhmälle vahvistaman tuen suuruinen. Saadaksesi tukea ryhmällä tulee olla menoja. Tuki voi olla korkeintaan menojen suuruinen. Opintoryhmän menoiksi hyväksytään mm. ohjaajan matkakulut, vuokrat, aineistot ja tarvikkeet ja esimerkiksi teatterin ja uimahallin pääsymaksut.

Lisätietoa: www.msl.fi/opintotoiminta Ole yhteydessä!

Aluepäällikkö Elina Vehkala
puh. (040) 568 3404, elina.vehkala@msl.fi
Kurssisihteerini Helena Ukura
puh. (08) 540 9715, helena.ukura@msl.fi

Akraamo - palvelemaan maaseutuyrittäjiä



Opiskelijat tarkkailemassa lehmien käyttäytymistä ja hyvinvointia maatilalla.

Palvelukeskus Akraamon lähtölaukaus tapahtui vuoden 2011 lopussa, jolloin Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) Luonnonvara-alan yksikkö käynnisti yhdessä Tekniikan yksikön kanssa LuovaOteKeskus-hankkeen. Hankkeessa suunniteltiin Pohjois-Pohjanmaan alkutuottajien ja maaseutuyrittäjien tarpeisiin palvelukeskus. Pohjois-Pohjanmaan liitto myönsi hankkeelle rahoituksen Euroopan aluekehitysrahastosta.

Hankkeen nimi, LuovaOteKeskus, muodostui hankkeen päätoimijoiden Oamkin Luonnonvara-alan ja Tekniikan yksiköiden nimien lyhenteistä, Luovasta ja Otekista. Nimi kuvaa myös hyvin halua luoda uusi tiedon siirron toimintatapa yrittäjien ja tutkimuksen väliin. Pohjois-Pohjanmaan maaseudulla on paljon yritystoimintaa, pelkästään maatiloja on 5 411.

Hankkeen tarkoituksena oli luoda pysyvä palvelumalli, jossa tehtäisiin pitkäjänteistä työtä sen sijaan, että palvelukeskuksen toiminta loppuisi hankkeen päättyessä. Hankkeessa kehitetyn palvelukeskuksen tarkoitus on tuoda Oulun seudun tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-osaaminen (tki) yrittäjien lähelle. Sen tarkoituksena on myös toimia opetusympäristönä parantaen opetuksen käytäntö- ja yrittäjälähtöisyyttä, tarjota väylä innovaatioiden kaupallistamiskokeiluille ja liiketoimintamallien rakentamiselle sekä välittää yrittäjien tutkimustarpeita tki-toimijoille.

- Pohjois-Pohjanmaan maaseutuyrittäjien ja Oulun seudun tki-toimijoiden välinen yhteistyö on haastavaa, johtuen pitkistä välimatkoista ja toimijoiden erilaisuudesta. Tähän olemme koittaneet keksiä ratkaisun, kertoo hankkeen projektipäällikkö, luonnonvara-alan osastonjohtaja Tuomo Pesola Oamkista.

- Palvelukeskus tarjoaa Pohjois-Pohjanmaan maaseutuyrittäjille käytännönläheisiä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopalveluja.

- Se tuo Oulun alueen osaamisen yrittäjien lähelle sekä tehostaa palvelun tarjontaa ja toimijoiden vuorovaikutusta, Pesola jatkaa.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta osaksi koulutusta

Palvelukeskus Akraamo auttaa alkutuottajia ja maaseutuyrittäjiä ratkomaan käytännön ongelmia, tehostamaan toimintaansa ja kehittämään uutta liiketoimintaa.

- Välitämme tietoa, tuotamme, testamme uusia oivalluksia, sekä kehitämme liiketoimintamalleja, Pesola luettelee. Akraamossa opiskelu yhdistetään työelämään ja kehittämistoimintaan ja toisaalta samalla opiskelijoiden resurssit voidaan valjastaa yrittäjien käyttöön. Tutkimukset ja testaukset tuotetaan osana normaalia opetusta, tarvittaessa opinnäytetöissä tai projektiopintoina.

- Kehittämistä ja tutkimusta voivat vaatia yrityksen uudet bisnesideat, uusi tuotantosuunta, tai vaikkapa markkinointi, Pesola sanoo.

Oulun ammattikorkeakoulun ylläpitämä palvelukeskus on tarkoitettu palvelemaan koko maakuntaa. Akraamo tekee yhteistyötä Oulun yliopiston, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT), Metsätutkimuslaitoksen (Metla), Suomen ympäristökeskuksen (SYKE), ProAgria Oulun, Suomen metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaan ja MTK-Pohjois-Suomen sekä alan oppilaitosten kanssa.

Akraamo aukeaa

Akraamo kertoi toiminnastaan syyskuun 23. päivänä järjestetyssä seminaarissa. Näkyvä osa Akraamoa on monipuolinen internet-sivusto akraamo.fi.

- Sivustolla välitetään tietoa erityisesti kotieläintalouteen, kasvituotantoon, metsätuotantoon ja energiaan liittyvistä aiheista ja Oamkin yrittäjille tarjoamista palveluista ja koulutuksesta sekä alan tki-hankkeista ja asiantuntijoista, Tuomo Pesola kertoo.

- Yrittäjät voivat myös markkinoida omia palvelujaan sivuston kautta. Lisäksi sivustolla toimii ideapankki, ja siellä on myös tapahtumakalenteri ja keskustelupalsta. Sivusto aukeaa lokakuun aikana.

Agrologikoulutusta myös monimuotoisesti

Akraamon toimintaan tiukasti liitettävän normaalin päiväopetuksen lisäksi Oamk tarjoaa Luonnonvara-alan ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta Maaseutuelinkeinojen tutkinto-ohjelmassa myös monimuoto-opetuksena. Joka toinen vuosi aloitettava monimuotoryhmä toteutetaan lähes kokonaan verkko-opetuksena.

- Koulutuksen saatavuus on hyvä myös niille, jotka eivät pysty irtoamaan päivisin tapahtuvaan opiskeluun. Tämä mahdollistaa esimerkiksi maaseutuyrittäjänä kaukana Oulusta toimivan henkilön agrologiopinnot, Pesola toteaa.

- Seuraavan kerran monimuotoryhmä aloittaa opinnot syksyllä 2016. Päiväopetuksena koulutusta toteutetaan kuitenkin joka syysy aloittavalla opetusryhmällä. Lisäksi Oamkissa on mahdollisuus suorittaa Luonnonvara-alan ylempi ammattikorkeakoulututkinto Maaseudun kehittämisen tutkinto-ohjelmassa. Myös tämä toteutetaan monimuotoisesti, kertoo Pesola.

Teksti: Tuula Uitto

kuvat: Tuula Uitto, Hanna Laurell



Hankkeen projektipäällikkö, luonnonvara-alan osastonjohtaja Tuomo Pesola Oamk

Arviointi- ja lakiapua viljelijöille

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

Viljelijän hyvän arjen joukkoon mahtuu toisinaan harmeja, joissa ulkopuolista apua kaivataan.

Kiinteistöjä koskeissa asioissa maanomistajaa auttaa MTK:n omistama Arviointikeskus Oy. Tarjoamme laki- ja arviointipalveluja erityisesti maaseutukiinteistöjen omistajille. Yhtiömme on askaroinut kiinteistöjen parissa jo yli 50 vuotta. Näin tiedämme, mitä apua myös Te voitte tarvita.

Yhtiömme perustettiin valvomaan maanomistajien etua tie-, rata- ja luonnonsuojelulain mukaisissa maanmittaustoimituksissa. Tätä työtä teemme edelleen. Arvioimme myös sora-, turve- ja kiviainesalueita, kaupunkien liepeillä olevia maita, ranta-alueita, rakennuksia ja tietysti kokonaisia maatiloja.

Laki- ja arviomiehemme räätälöivät aina palvelumme asiayhteyteen sopivaksi. Maatilojen arviointi tulee ajankohtaiseksi mm. yhtymää purettaessa, perintöä jaettaessa ja avio- tai avoliiton päättyessä. Maatilan arvonmääritys on haasteellista, kun maatilan rakennusten rakentamiseen käytetään usein omaa työtä ja tarvikkeita, tyhjä tuotantorakennukset ovat vähäarvoisia, kyseessä on elinkeinotoiminta, työpaikka ja kohde on usein vaikea markkinoida. Lisäksi maatilat muodostuvat peltojen, metsien, tuotantorakennusten, rakennuspaikkojen ja monien muiden omaisuusosien muodostamasta kokonaisuudesta, jolloin arviointia on paljon. Kaiken tämän arviointityön saa yhdeltä Arviointikeskuksen tarjoamalta ”palvelutiskiltä”.

Tiloja jaettaessa voimme yhdistää laki- ja arviointiosaamistamme. Kun hahmotamme nopeasti jaettavan omaisuuden arvon, sovinnolliseen jakoon on yleensä helpompi päästä.

Maatilojen jaoissa tarvitaan miltei aina lakimiestä. Maatilojen jaojen lisäksi olemme hoitaneet runsaasti mm. kiinteistöriitoihin, kaavoitukseen, rakentamiseen, ympäristölupiin, yksityisteihin ja tilusjärjestelyihin liittyviä toimeksiantoja. Olemme asiakkaan rinnalla alun neuvonnasta aina mahdolliseen oikeudenkäyntiin saakka.

Maatilojen peltoalasta entistä suurempi osa on nykyisin vuokra-maita. Viimeaikoina maanvuokrasopimuksiin ja erityisesti tilatukiin liittyvät erimielisyydet ovat lisääntyneet. Sopimusasiat ja tukiasiat ovat tilojen nykypäivää hankkeiden kasvaessa tilakoon kasvun myötä. Sopimusasioissa keskeistä on löytää rakentava ratkaisu, johon toiminnassamme tähtäämme. Hyvä ja nopea ratkaisu tukee yrittäjän perustehtävää.

Arviointikeskus Oulussa

Arviointikeskuksen toiminnan aloittamisen yhteydessä vuonna 1962 perustettiin toimisto Ouluun, josta toimintaa laajennettiin koskemaan koko Suomea. Oulussa toimistoa pidettiin aina vuoteen 1995, jolloin se henkilökunnan eläkkeelle jäämisen johdosta lakkautettiin. Pian huomattiin, että pohjoisessa on suurta tarvetta Arviointikeskuksen palveluille, joten toimisto avattiin uudelleen MTK-Pohjois-Suomen tiloissa vuoden 2004 alussa.

Pohjois-Suomessa on tällä hetkellä suurimpia hankkeita Kalajoen ja Muhoksen Pyhänselän välisen 400 kV:n voimalinjan rakentaminen ja Ylivieska - Oulu radan parantaminen. Voimalinjan ja radan vaatimat alueet on otettu rakentajan haltuun kesällä 2014 pidettyjen alkukokousten yhteydessä. Noin 2 - 3 vuotta kestävä rakentamisen jälkeen päästään käsittelemään tilakohtaisesti maiden menettämisestä ja rakennushankkeiden haitoista aiheutuvia korvauksia.

Yhtenä uutena maankäyttöä koskevana tekijänä ovat tulleet mukaan rannikkoalueelle rakennettavat tuulivoimalat ja niihin liittyvät korvaus- ja sopimusasiat. Kalajoen Mustilankankaalle (28 voimalaa) ja Pyhäjoen Parhalahdelle (noin 15 voimalaa) rakennettavien tuulivoimapuistojen korvaus- ja sopimusneuvottelut on saatu juuri päätökseen Arviointikeskuksen hoitamina.

Näiden erityisosaamista vaativien korvausvaatimusten tekemisessä ja tuulivoimaloiden sopimusneuvottelussa maanomistajia auttaa Oulun toimistossa työskentelevä arviointiasiantuntija Vesa Hakola, jonka kautta välittyy myös lakipalvelut. Nettisivut: www.arviointikeskus.fi

Lauri Pakka, toimitusjohtaja, varatuomari

Vesa Hakola, aluejohtaja, arviointiasiantuntija

Seinäjoen toimipiste Oulun toimipiste

Tuulivoimalan lavat taipuvat jo noin 5 m/s tuulella.

Kahden voimalinjan johtoaukean leveys noin 65 m.



MTK –Taivalkoski puheenjohtaja Hemmo Turpeinen:

Taivalkoski maatalousmyönteinen kunta

MTK Taivalkosken puheenjohtaja Hemmo Turpeinen kehuu kotikuntansa päättäjiä maatalousmyönteisiksi.

- MTK on ollut aktiivinen kunnan luottamusmiehiin päin ja päinvastoin, Hemmo Turpeinen sanoo. Kunta esimerkiksi tukee karjantarkkailuohjelmaa ja viljelysuunnitelmia.

- Ympäristökunnissa eläinlääkäriin käynti tilalla maksaa enemmän kuin Taivalkoskella, Turpeinen kehuu. Eivtkä kehumiset turhasta tule, onhan Taivalkosken kunnan elinkeinopoliittiseen ohjelmaan kirjattuna, että kunnan tehtävänä on turvata hyvinvoinnin edellytykset koillismaalaisen luonnon, luonnon varojen ja kulttuurin tarjoamalta pohjalta yhdessä asukkaisen omaehtoisen toiminnan ja elinkeinoelämän kanssa. Kunnassa toteutettavan elinkeinopoliittikan tulee olla mahdollisimman yrittäjälähtöistä, elinkeinopoliittisessa ohjelmassa painotetaan. Päätöksenteossa kunta huomioi, mitä vaikutusta tehdyillä päätöksillä on alueen yrittäjien toimintaedellytyksiin. Yritysvaikutusten arviointi on yksi päätöksenteon mittari. Sidosryhmiltä saatu tieto kunnan elinkeinoelämän tilasta huomioidaan yhtenä kunnan päätöksenteon lähtökohdista.

MTK Taivalkoski

Sotien jälkeen vuonna 1947 perustetulla yhdistyksellä on tällä hetkellä 170 jäsentä. Aktiivisen yhdistyksen 12 puheenjohtaja 28 vuotias Hemmo Turpeinen on poikkeuksellisen nuori puheenjohtaja. Opettajana toimiminen ja eri paikkakunnilla asuminen tuo erilaista perspektiiviä asioiden hoitoon. Turpeinen uskoo maatalouteen ja Pohjoiseen Suomeen koko sielullaan. Edunvalvontaa yhdistys on käyttänyt etenkin takavuosina suoraan poliittisiin päättäjiin. MTK-Taivalkoski, joka on maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien paikallinen etujärjestö ja vaikuttaja, on toiminut kuntaan päin erittäin aktiivisesti.

- Toimimme maaseudun elinkeinojen ja elävän maaseu-

dun puolesta. Elinvoimainen maaseutu on suomalaisten ja kuntalaisten yhteinen asia, Hemmo Turpeinen muistuttaa. Ja sanoo, ettei mikään tule itsestään, aktiivinen pitää ja kannattaa olla. Hän kertoo yhden esimerkin hyvästä yhteistyöstä päättäjiin. Kansanedustaja Erkki Pulliainen oli Taivalkoskelaisen maatalouden puolestapuhuja maatalousvaliokunnassa. Tuottajajärjestö oli yhdistyksen entisen puheenjohtajan Juha Turpeisen kautta onnistunut luomaan toimivat välit Pulliaiseen mm. nautojen ympärivuotiseen ulkokasvatukseen liittyvissä toimissa. Marraskuussa 2007 ministeriössä sorvattiin uutta maatalouden rakennetukijärjestelmää, jossa lypsylehmänavetan rakentamiseen olisi asetettu 50 lypsylehmän minimikokovaatimus, että investointia rahoitettaisiin. Yhdistys toimi aktiivisesti ja Pulliainen torppasi ministeriön esityksen. - Yhdistyksellä on aina ollut MTK:n johtokuntaan hyvät yhteydet vuosien varrella useiden ajankohtaisten asioiden tiimoilta, Hemmo Turpeinen sanoo.

- On tärkeää, että kaikenkokoiset tilat otetaan huomioon päätöksiä tehdessä, Hemmo Turpeinen painottaa. Myös navettainvestoinnit ovat tervetulleita Taivalkoskelle, niillä sekä onnistuneilla sukupolvenvaihdoksilla turvataan elinkeinon jatkuminen Taivalkoskella.

- Toimivan tilan myyminen ulkopuoliselle innokkaalle maatalousyrittäjälle, on myös hyvä vaihtoehto, jos jatkajaa ei omasta väestä löydy, itse tällaiseen ratkaisuun päätenyt Hemmo Turpeinen muistuttaa. Taivalkoskella on huippukarjat Turpeinen sanoo.

- Tulokset ovat hyviä ja satatonnareita juhliitaan joka vuosi, hän kehaisee.

Metsälässä Pistojärven rannalla

Vajaat seitsemän vuotta Pistonjärvenrannalla maatalousyrittäjänä toimineet Hemmo ja Sanna Turpeinen tuottavat tilallaan pelkästään maitoa.

- Maidontuotantoa tuetaan ihan tietoisesti. Ilman tuotantotukea ei olisi maidontuotantoa koko Koillismaalla, eikä Pohjois-Suomessa. Meillä on karut viljelyolosuhteet ja maidontuotanto on se tärkein näillä seuduilla, muistuttavat Turpeiset. Taivalkoskiin elää pitkälti maa-, metsä- ja porotalouden turvin. Viisilapsisen perheen navetassa ammuu 35 lehmää. Nuorikarja nostaa luvun lähelle 70.

Tulevaisuuden suunnitelmissa on investointeja. - Tämä meidän nykyinen karjamäärämme on näillä korkeuksilla sopivan kokoinen. Tulee hyvin toimeen, kun pitää kustannukset kurissa. Taivalkoskella keskilehmäluku on noin kaksikymmentä. Meidänkin eläinmäärämme on hieman lisääntynyt tilanoston jälkeen, Hemmo Turpeinen sanoo.

Vastavirtaan uivat 28-vuotiaat tuottajat, Hemmo ja Sanna Turpeinen, hankkivat koko tilapakettin ostamalla tilan velkarahalla. Hemmo Turpeinen ehätti opiskella opettajaksi 150 opintoviikkoa ja olla vuoden opettajana. Tilan emäntä opiskeli oikeustradenomiksi. Taivalkoskelle Turpeiset muuttivat Kajaanista. Muutto pohjoiseen soti kuntien rakennepoliittikka vastaan, mutta ihan vieraille maille he eivät muuttaneet, Hemmo on kotoisin Taivalkoskelta, Sanna Kuusamosta.

- Tämä nykyinen ammatti on meille molemmille paras. Etsimme aikanaan tilaa, joka on elinkelpoinen ja jonka saa maksettua tilantuotolla, sanovat Turpeiset. Turpeiset ovat silminnähden tyytyväisiä elämäänsä järvenrannalla, vaikka maatilana pito koetaan haasteellisemmaksi hommaksi kuin vaikkapa opettajuus.

- Olemme kuitenkin erittäin tyytyväisiä. Tykkäsimme olla Kajaanissa, mutta tämä on vielä mukavampaa ja vapaampaa. Lapset saavat olla kotona ja toimiva koulu on lähellä ja sinne on koulukuljetukset. Me panostamme ja kehitämme toimintaamme jatkuvasti, Turpeiset kiteyttävät.

Teksti: Tuula Uitto

Kuva: Tuula Uitto, MTK Taivalkoski



Tuottajailta Taivalkoskella.



Aslak -kuntoutusta maatalousyrittäjille

Maatalousyrittäjä on maatilansa tärkein resurssi. Ammatti on todella haasteiden kanssa elämistä. Haasteita tuovat niin sääolosuhteet, teknologia, eläimet ja tuotannon eri prosessit. Puhumattakaan haasteista, jotka tulevat tilan ulkopuolelta mm. poliittisen päätöksenteon kautta. Maataloudessa yrittäjän työkyvyn heikkeneminen voi johtaa monenlaisiin vaikeuksiin. Siksi asiantunteva työterveyshuolto ja ennaltaehkäisy ovat tuiki tärkeitä myös maatalousyrittäjille. Oulun ODL Kuntoutus järjestää Pohjois- ja Itä-Suomen Maatalousyrittäjien Aslak -kurssit yhteistyössä Kelan ja kuntoutujien kanssa.

- Kuntoutuspäiviä on 20 ja osallistujien määrä on kymmenen henkilöä, kertovat työfysioterapeutti Merja Alasuutari ja sosiaalityöntekijä Soile Väättäjä Oulun ODL Kuntoutuksesta.

Aslak -kuntoutukseen pääsee työterveyshuollon tai oman lääkärin kautta. Aslak on tarkoitettu työssä oleville henkilöille, jotka haluavat ehkäistä työkykyänsä heikkenemistä.

- Maatalousyrittäjien Aslak pitää sisällään perusergonomian ohjeita ja työasentojen ohjausta arkeen, Alasuutari esittelee. Maatalousyrittäjien Aslak on hyvin suosittu ja kurssit täyttyvät nopeasti.

- Paitsi, että työ on raskasta, se on myös haastavaa sitäkin kautta, kun työkaveri on puoliso ja puoliso on työkaveri, Väättäjä sanoo.

Jos kotona on yksityiselämän harmia, se heijastuu työhön ja päinvastoin. Maaseudulla ei olla vältetty myöskään avioeroilta. Avioerot ovat vain kaksin verroin raskaampia maatalousyrittäjillä.

- Avioeron sattuessa, toiselta menee kodin lisäksi myös työ. Se on todella haastavaa ja rankkaa, Väättäjä sanoo. Myös maatalousyrittäjien huolen aiheet ovat muuttuneet. Jos 10 vuotta sitten päähuolenaihe oli EU ja sen tuomat haasteet, ovat niitä tänä päivänä enemmänkin psykososiaaliset ongelmat.

- Aslak -päivillä käydään läpi kokonaisvaltaista hyvinvointia. Muutos alkaa siitä, että tekee ja haluaa tehdä asiat toisin kuin ennen, Alasuutari sanoo.

Aslak on paljon muutakin kuin työasentojen läpikäymistä tai psykososiaalisia keskusteluja. Seonennen kaikkesamanalanyrittäjienyhdessä olemista. Iso osa uusista tavoista tehdätöitä tai hankkia parempia työjalkineita tai -välineitä välittyvissä keskusteluissa yrittäjältä toiselle.

- Yhteisen ajan ja keskustelujen merkitystä ei pidä väheksyä. Vaikka moniammatilliseen

kuntoutuspalveluun kuuluvat kuntoutuslääkäri, psykologi, fysioterapeutti, työelämän asiantuntijana kuntoutussosiaalityöntekijä ja työterveyshoitaja sekä työfysioterapeutti, keskeinen osa prosessia (parasta terapiaa) on toisen saman alan yrittäjän seura, Väättäjä sanoo. Kela maksaa kuntoutuksen, täyshoidon kahden hengen huoneissa ja kuntoutusrahan. Omavastuu on kuntoutuksen ensimmäinen päivä.

Kurssi no 57943

Alkujakso	19.01. - 23.01.2015
Kurssijakso 1	07.04. - 11.04.2015
Kurssijakso 2	28.09. - 02.10.2015
Loppujakso	07.12. - 11.12.2015

Kurssi no 58361

Alkujakso	09.02. - 13.02.2015
Kurssijakso 1	13.04. - 17.04.2015
Kurssijakso 2	05.10. - 09.10.2015
Loppujakso	04.01. - 08.01.2016



Kansanedustaja Timo Korhonen tutustumassa kummitilallaan Suomussalmella elokuussa 2014.



Otteita MTK Pohjois-Suomen Intohimon vuoden tapahtumista

Vuosi 2014 on MTK:ssa maaseutunuorten teemavuosi, intohimon vuosi. Intohimon vuosi alkoi "virallisesti" keväällä Vuokatissa, missä näyttävästi siirryttiin yhdistysten teemavuodesta maaseutunuorten teemavuoteen. Tätä ennen teemavuoden lähettiläät olivat ehtineet kokoontua Helsingissä ja MTK:n maaseutunuorten valiokunta oli jo lähes vuoden suunnitellut tulevaa. Tässä otteita MTK Pohjois-Suomen Intohimon vuoden tapahtumista.



Päivä Maalla -tapahtuma Haapasalon tilalla heinäkuussa 2014.



Lasten Maaseutunäyttelystä Pyhäjärvellä syyskuussa 2014.



Seppälän Maalaismarkkinat elokuussa 2014.



Maaseutunuorten valiokunta Agronicin verailulla elokuu 2014.



MTK keskusliiton johtokunta kesäretkellä liiton alueella kesäkuu 2014.

Kehittämistoimintaa hankkeen avulla



MTK Pohjois-Suomen hallinnoima Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinointi- ja aktivointihanke alkaa muiden EU-rahoitteisten hankkeiden tavoin olla loppusuoralla. Nyt on vain vähän aikaa tehdä toimenpiteitä ennen hankkeen päättämistoimia.

Hanke ei saanut loppuvuodelle lisärahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, minkä vuoksi toiminta on painottunut syyskuun alusta enemmän Kainuun puolelle yhden työntekijän voimin, Pohjois-Pohjanmaata tietenkään unohtamatta. Hankevetäjänä vuoden loppuun saakka toimii Tuija Korhonen.

Infot ja ajankohtaiskatsaukset

Vuonna 2011 alkaneessa hankkeessa on tehty monenlaisia toimia. Näkyvintä työtä jäsenistölle ovat olleet erilaiset infot: mm. EU-tuki-, työnantaja-, luomu- ja sukupolvenvaihdosinfot yhteistyössä muiden maaseututoimijoiden kanssa. Onneksi hankesuunnitelma on mahdollistanut toimeen tarttumisen aina tarpeen mukaan.

Kuluvana vuonna hanke on kiertänyt liiton alueen ammatillisia oppilaitoksia, joissa on pidetty opiskelijoille SPV-infoja yhteistyössä liiton nuorten valiokunnan kans-

sa. Näistä tilaisuuksista on saatu erittäin hyvää palautetta sekä kouluilta että opiskelijoilta.

Syksyn aikana on järjestetty eri pankkiryhmille maatalouden ajankohtaiskatsauksia ympäri liiton aluetta. Pakotekriisi näkyy valitettavasti myös MTK Pohjois-Suomen alueen tuottajien arjessa. Pankkitilaisuuksissa olemme päässeet keskustelemaan pankkien kanssa maatalouden tilanteesta kasvotusten ja infot on koettu hyödyllisiksi tiedonvälitystapahtumiksi molemmin puolin.

Muualle oppimaan

Jäsenistölle näkyvä osa hankkeen toimintaa ovat olleet opintomatkat. Yksi onnistuneimmista matkoista on ehdottomasti heinäkuun 2014 matka OKRA-maatalousnäyttelyyn. Opintomatalla oli yhteensä 65 osallistujaa eri puolilta liittoa. Palaute oli positiivista, sillä kaksi yötä poissa kotoa koettiin tervetulleena lomana kesäkiireiden keskellä.

Tuottajien lisäksi opintomatkoja on järjestetty myös sidosryhmillemme, jotta mm. viranomaisten ymmärtämys maa- ja metsätalousyrittäjyyttä kohtaan lisääntyisi.



KIVENNÄIS- JA ERIKOISREHU-KAMPAJNA

MAAN PARHAISTA ANTIMISTA

Kun tilaat 500 kg
rakeisia kivennäisiä ja erikoisrehuja* tai 1000 kg jauheisia kivennäisiä kerralla

Kaupan päälle Thermoksen termospullo

*Kampanja koskee myös erikoisrehuja, jotka myydään 1000 kg:n lavoina (Tähti-Energialisa, Tähti-Seleeni-E ja Tähti-ADE Vitamiini). Kampanjaedun saat jokaisesta 500 kg:sta.

Kampanja voimassa 1.9.–31.10.
Lisätiedot kampanjasta www.kinnusenmylly.fi

KINNUSEN TÄHTI REHUT

Murrontie 2
91600 Utajärvi
p. 08 514 4700
www.kinnusenmylly.fi

Myynti: maatalouskaupat

LIHAKUNTA

YHTEISTÄ NÄKÖKULMAA JO 110 VUOTTA

Hieman myös kuluttajatyötä

Hankkeen aikana on tehty myös jonkin verran kuluttajatyötä ja hanketoiminnalla on pyritty lisäämään maaseutuyrittäjyyden positiivista imagoa. Hanke on ollut esillä erilaisilla messuilla ja alueen näyttelyissä. Onnistunut tapahtuma oli keväällä 2014 Oulun seudun opoille järjestetty päivä OSAO Muhoksen yksikössä. Yhteistyössä eri organisaatioiden ja maaseudun toimijoiden kanssa järjestetyssä päivässä osallistujat pääsivät kuulemaan, millaisia ammattivaihtoehtoja maaseutu tarjoaa nuorille. Päivän aikana kuultiin mm. nuoren maidontuottajan puheenvuoro omasta työstä, vierailtiin navetassa sekä käytiin metsässä tutustumassa metsäkoneen työskentelyyn.

Sidosryhmä- ja koordinoitutyö

Suuri osa hankkeen toiminnasta on tapahtunut jäseniltä ”piilossa”. Hankkeen työntekijät ovat istuneet erilaisissa ohjaus- ja työryhmissä, joissa he ovat pyrkineet edistämään maaseudun yrittäjien asiaa. Paljon aikaa on kulunut myös koordinoitutyöhön. Koordinoinnin tärkein tehtävä on lisätä toimijoiden välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua, jotta päällekkäisiltä toiminnoilta vältyttäisiin. Tämä säästää luonnollisesti resursseja muuhun hyödylliseen toimintaan. Koordinoitutyö on ollut teemapohjaisen maaseudun kehittämisen vuoksi vahvempaa Kainuun puolella, mutta hanke on toiminut myös Pohjois-Pohjanmaalla hanketreffien koollekutsujana. Osittain koordinoinnissa on onnistuttu, mutta yhteisen eri organisaatioiden välisen kehittämistyön tahtotilan saavuttamisessa on vielä tekemistä.

Konkreettiset tulokset?

Kehittämishankkeissa tulokset eivät näy heti, esimerkiksi uusien työpaikkojen tai yritysten syntymistä ei voida pitää suoraan yleisen kehittämishankkeen tuloksena. Kehittämistyö on pitkäjänteistä eri organisaatioiden yhteistyötä, jolla voidaan pyrkiä vaikuttamaan esimerkiksi yritysten kannattavuuteen, yrittäjien jaksamiseen tai maakuntien myönteiseen suhtautumiseen maatalousyrittäjyyttä kohtaan. Hanketoiminnan punaisena lankana on ollut maa- metsätaloustuottajien eli jäsentemme etu. Hankkeen avulla on voitu vaikuttaa MTK Pohjois-Suomen näkyvyyteen jäsenistölle ja kuluttajille sekä kyetty järjestämään tilaisuuksia, joihin liitolla ei muuten olisi resursseja. Lisäksi olemme välittäneet ajankohtaista tietoa tilaisuuksista ja elinkeinon harjoittamiseen liittyvistä ajankohtaisista asioista maaseudulla toimiville yrittäjille.

Teksti ja kuvat : Tuija Korhonen



Miten voit vaikuttaa satosi laatuun ja määrään?

VILJELYVINKKEJÄ JA AJANKOHTAISTA ASIAA:
yara.fi • Facebook Yara Suomi • Twitter @YaraSuomi



Kenttäpäällikkö Markku Karjalainen on jäänyt vuorotteluvapaalle 1.10.2014 - 24.9.2015.

Anita Mäkipelto toimii vapaan ajan vs. kenttäpäällikkönä. Anita on useimmille lukijoista jo tuttu hankkeemme vetäjän tehtävästä. Anita työskentelee Kajaanin toimipisteessä.



MTK liittojen: Pohjois-Suomi ja Lappi jäsenmatka ITALIAAN

Ohjelmassa mm: EXPO 2015 Milanossa - teemana maailman ravintohuolto.

Runsaasti kiinnostavaa maaseutuohjelmaa ja Venetsia-retki. Matka-aika: la 10.10. - to 15.10.2015

Matkamme vie meidät Pohjois-Italian kauniisiin maisemiin. Majoitumme Gardajärven rannalla, joka on klassikko lomakohteena. Alueen luonto hurmaa kauneudellaan ja monipuolisuudellaan. Jylhät vuoret reunustavat sinisenä siintävää rotkojärveä. Vehmas, Välimeren ilmaston rehevä kasvillisuus palmuineen ja pinjoineen muodostaa vihreän vyöhykkeen järven ja vuorten väliin.

Matkamme eräs huippukohta tulee olemaan vierailumme ruokateemalla olevaan Expo näyttelyyn Milanossa. Maailmannäyttelyn teemana on ”Planeetalle ravintoa, elämälle energiaa”. Teema kattaa teknologian, innovaatioiden, kulttuurin, perinteiden ja luovuuden ja niiden suhteen ruokaan ja ravintoon. Expo 2015 jatkaa teemallaan aiempien maailmannäyttelyiden perinteitä.

Matkamme aikana teemme paljon ammattivierailuja. Vierailemme viini-, lihakarja- ja oliiviöljytilalla sekä tutustumme juuston valmistukseen. Ruokailujen aikana pääsemme tutustumaan alueen gastronomisiin herkkuihin ja erikoisuuksiin. Matkan aikana on myös mahdollista tehdä retki ainutlaatuisen Venetsiaan. Mukana matkanjohtajana MTK:n toimihenkilö, joka pitää ajankohtaiskatsauksia.

Matkan hinta 1440 euroa/henkilö

Jaetussa kahden hengen huoneessa 1440 eur/ henkilö. Sisältää edestakaiset lennot Pohjois-Suomen kentiltä Helsinkiin ja edelleen Milanoon, 1 yö Helsingissä, 4 yötä Gardajärven maisemissa, majoitus *** tason hotellissa aamiaisella jaetussa 2 hh, Italiassa joka päivä yksi runsas lämmin ateria viineineen, sisäänpääsyn EXPO näyttelyyn, suomenkielisen oppaan ja matkanjohtajan, monipuoliseen ammatti- ja luonto/kulttuuri-ohjelman. Lisähintaan mahdollisuus osallistua päiväretkelle Venetsiaan. Mikäli joku liittyy ryhmään vasta ulkomaanlento -vaiheessa, on hänen matkansa hinta 1285 euroa/henkilö.

Matka toteutetaan yhteistyössä Pohjois-Suomen- ja Lapin MTK Liittojen kesken.

Vastaavalla ohjelmalla olevia muiden MTK Liittojen matkoja toteutetaan lokakuussa muina ajankohtina, näiden matkojen ajankohdat löytyvät MTK:n kotisivuilta linkistä www.mtk.fi/expo2015jäsenmatkat.

Ilmoittautumiset ja tiedustelut vastuulliselle matkanjärjestäjälle Trio Travels Ltd Oy: Paikkoja on rajoitetusti ja ne myydään vvarausjärjestyksessä.

Irene Hiltula puh: 020 756 8610 tai sähköposti irene.hiltula@triotravels.fi

Tarkka matkaohjelma MTK:n sivuilla www.mtk.fi/pohjoissuomi



www.triotravels.fi

Säännöllistä yhteydenpitoa läänineläinlääkäreiden kanssa

MTK Pohjois-Suomi on käynnistänyt säännöllisen yhteydenpidon läänineläinlääkäreiden kanssa. Tapaamme läänineläinlääkäreitä kaksi kertaa vuodessa ja voimme välittää heille suoraan viljelijöiden kokemuksia tarkastustilanteista.

Läänineläinlääkärit tekevät täydentävien ehtojen tarkastuksia kotieläintiloille. Täydentävät ehdot ovat joukko vaatimuksia, joiden noudattaminen on useimpien viljelijätukien ehtona. Ne koostuvat hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista ja lakisääteisistä hoitovaatimuksista, joihin sisältyy mm. kansanterveyteen sekä eläinten ja kasvien terveyteen liittyviä ehtoja.

Seuraavassa läänineläinlääkärin tekstiä täydentävien ehtojen tarkastuksista.

Täydentävien ehtojen tarkastuksista

Täydentävien ehtojen noudattamista eläinten hyvinvointisäädösten, elintarvikkeiden tuotannon ja eläintautivalvonnan osalta valvovat aluehallintovirastojen läänineläinlääkärit Eviran laatiman täydentävien ehtojen otantalistan mukaisesti. Täydentävien ehtojen eläinten hyvinvoinnin otantatarkastukset kohdistetaan pääsääntöisesti nautoihin, sikoihin, lampaisiin, vuohiin ja munintakanaloihin. Lisäksi, jos tilalla on tarkastuksen yhteydessä muita tuotantoeläimiä (hevosia, biisoneita, tarhattuja peuroja, strutsieläimiä, ankoja, myskisorsia, hanhia, kalkkunoita tai turkiseläimiä) myös nämä valvotaan. Otannassa on vuosittain vähintään 1 % Suomen tukia hakeneista tuotantoeläintiloista.

Kansalliset säädökset sekä EU-jäsenyys edellyttävät täydentävien ehtojen valvontaa ja täydentävien ehtojen noudattaminen on useimpien viljelijätukien saamisen edellytys. Niinpä laiminlyönnit lainsäädännön noudattamisessa voivat johtaa tilan tukivähennyksiin tai -menetyksiin. Pääasiallinen seuraamus ensimmäisen kerran havaittavasta ns. tavanomaisesta laiminlyönnistä on 3 % ja tavanomaista vakavammasta laiminlyönnistä 5 %. Toistuva laiminlyönti korottaa seuraamusprosenttia keskimäärin kolminkertaiseksi edellisestä kerrasta ja tahalliseksi arvioitava laiminlyönti voi aiheuttaa jopa 20-100 %:n tukimenetyksen. Tämän takia on tärkeää seurata ja noudattaa toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja korjata mahdolliset laiminlyönnit pysyvästi.

Jos tilalla käyvä viranomaisena toteaa eläinten hyvinvointiin tai elintarvikkeiden tuotantoon liittyviä säädöksiä rikkottavan tai valvontaviranomaisen muutoin saa tietoonsa, että tukia hakenut maatila on jättänyt noudattamatta säädöksiä, voidaan tarkastus laajentaa koskemaan täydentäviä ehtoja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaikki tiloille

tehtävät eläinsuojelu- ja alkutuotannon hygieniavalvonnat arvioidaan myös täydentävien ehtojen noudattamisen suhteen ja laiminlyönnit voivat johtaa tukivähennyksiin. Täydentävien ehtojen valvonta on indikaattoreiden osalta laajenemassa tulevina vuosina.

Läänineläinlääkäreiden tekemissä valvonnoissa yleisimmät eläinten hyvinvoinnin laiminlyönnit koskevat eläinsuojan likaisuutta ja puutteita kuivikkeiden käytössä tai lannan ja virtsan poistossa, huonoa ilmanlaatua, vasikoiden liian ahtaita ryhmäkarsinoita, vasikan (=nauta alle 6 kk) pitämistä parressa, vasikoiden pitämistä yksittäiskarsinassa yli 8 viikon ikäiseksi, puutteita ruokinnassa ja veden saamisessa sisältäen liian vähäisen juomapaikkojen määrän lainsäädännössä eläinlajeittain määriteltyyn eläinmäärään nähden. Sikojen osalta puutteet voivat koskea myös emakoiden ja ensikoiden ryhmäkasvatusvaatimusten noudattamista ja riittävän virikemateriaalin tarjoamista. Kunkin tuotantoeläinlajin suojelua koskee eläinsuojelulain ja -asetuksen lisäksi valtioneuvoston asetus, jossa määritellään eläinlajikohtaiset vähimmäisvaatimukset, joita tulee noudattaa.

Maidontuotantotiloilla hygienialaiminlyönnit koskevat useimmiten maitohuoneen siisteyttä ja puhtautta, maidontuotantoon liittymättömän tavaran säilyttämistä maitohuoneessa sekä omaa kaivoa käytettäessä enintään kolmen vuoden välein suoritettavan vedenlaadun hyväksyttävän tutkimustuloksen puuttumista.

Täydentävien ehtojen noudattamista valvoo myös ELY-keskus ja ELY-keskuksen täydentävien ehtojen koordinaattori kokoaa yhteen kaikki vuoden aikana tehdyt täydentävien ehtojen tarkastukset ja laiminlyöntitapauksissa vahvistaa tilan lopullisen seuraamusprosentin.



Laaja-alaista osaamista maaseudun ja maatalouden kehittämiseen

Tilipalveluja ja talousosaamista

Säästä aikaasi, helpota arkeasi ja pestä kumppaniksesi ProAgrian talousasiantuntija.

Tili- ja talouspalvelujamme ovat muun muassa

- kirjanpito • tilinpäätökset • verosuunnittelu ja veroilmoitus
- budjetointi • palkanlaskenta ja vuosi-ilmoitukset
- maksuvalmius- ja kannattavuuslaskelmat
- elinkeinosuunnitelmat • sukupolvenvaihdokset
- maatilojen yhtiöittämiset • EU-tukineuvonta
- investoivan tilan palvelut
- yrityksen kokonaisvaltainen hallinta

Löydät yrityksesi kehityskohteet, kun linkitämme yhdessä maidontuotannon, kasvinviljelyn ja muun toiminnan tunnusluvut talouteen.



www.proagriaoulu.fi

Työeläkkeen kasvukausi on koko vuosi

Mitoittamalla oikein MYEL-työtulosi varmistat kunnan eläkkeen ja korvaukset.

Ota yhteyttä Mela-asiamieheen tai päivitä työtulosi asiointipalveluissa.

Mikset toimisi jo tänään?



Mela
www.mela.fi



Parhaat merkit ennakkohinnoin!



STARK®
NYT NIITÄ SAA MEILTÄ!

Laadukkaat, kotimaiset STARK-työlaitteet ovat nyt Agrimarketin myynnissä.

Ennakkokaupan ja uuden yhteistyön kunniaksi lumet seisauttava vaihtotarjous! Antaessasi vaihtoon vanhan lumiaurasi, hyvitämme siitä vähintään **1 000 €!** Tuodessasi vaihtoon laadukkaan STARK®-auran tältä vuosituhannelta, hyvityksemme on vähintään **2 000 €!**

Kysy tarjous lähimmältä Agrimarket konemyyjältäsi ja ylläty positiivisesti!

Takuuhyvitys koskee tehdastekoisia, auraskuntoisia lumiauroja, vaihdettaessa uuteen STARK-lumiauraan. Hyvityshinta sis. alv 24%. Tarjous voimassa 31.10.2014 asti.



Kysy ennakkokaupan tarjousta

John Deere C440R -yhdistelmäpaalain

- Uusi noukin kerää karhon talteen tehokkaasti ja tarkasti
- Uusi iso sulloja mahdollistaa suuren ajonopeuden
- Coved Edge -verkkosidonta varmistaa erittäin hyvinmuotoiset paalit ja hyvän käärintätuloksen -> hyvä säilyvyys



Nyt syksyksi erä Krone ZX 450 GL ja Krone ZX 550 GL -noukinvaunuja ennakkohinnoin.

- Maksimaallinen kuormauskyky
- Maksimaallinen käyttöikä
- Krone – Suomen eniten ostettu noukinvaunu

**FELLOW
-LISÄAINESÄILIÖ
KAUPAN PÄÄLLE!**

Edun arvo 3 224,-

Varastossamme 1kpl Krone ZX550GL -esittelykone runsain varustein. Kone vapaana 19.9 lähtien. Kysy myyjältäsi!



**SYKSYN
KAUPAT
ENNAKHO-
HINNOIN!**

(ennen marraskuun loppua).

KRONE COMPRIMA
CV 150 XC

- Easy Flow -noukin jopa 30% perinteistä tehokkaampi
- Varustettu omalla hydraulikalla
- NovoGrip-paalikammio tekee tiukat paalit haastavissakin olosuhteissa



Järjestämme tehdasvierailun Krone ja Trioliet -tehtaille ensi vuoden alussa viikolla 8. Kysy kauppiaaltaasi tarkempia yksityiskohtia. Paikkoja rajoitetusti.

John Deere -työkoneet, STARK-työlaitteet ja Krone-työkoneet Agrimarketeista kautta maan. Katso lisää: www.agrimarket.fi

**Konepäivät Kempeleen
konekeskuksessa 6.- 7.11.2014**

AGRI MARKET



**Maataloustuottajain
Pohjois-Suomen liitto**
MTK MTK-Pohjois-Suomi ry

YHDISTYSTEN SYYSKOKOUKSET 2014

Yhdistys	pvm	klo	Paikka
Kuhmo	29.10.	10.00	valtuustosali, kaupungintalo HUOM: tukiasiat 2015
Muhos	29.10.	19.00	Merilän kartano
Utajärvi	29.10.	19.00	Merilän kartano *
Suomussalmi	30.10.	10.00	Nuorisotalo, Ämmänsaari, Kiannonkatu 31-33. HUOM: tukiasiat 2015 *
Ylikiiminki	30.10.	19.00	Ylikiimingin asukastupa, Harjutie 18
Kiiminki	30.10.	19.00	Ylikiimingin asukastupa
Kärsämäki	30.10.	10.00	Frosteruksen koulu, auditorio
linseutu	30.10.	10.00	ent. valtuustosali, Yli-li
Siikajoki	30.10.	19.00	Törmälän tila, Toppilantie 20
Haapajärvi	30.10.	19.00	HAI, maa- ja metsätalous.
Hailuoto	31.10.	10.00	kokoustilat, Hailuodon OP
Puolanka	31.10.	10.00	valtuustosali, kunnantalo HUOM: tukiasiat 2015
Vaala	31.10.	10.00	Ruununhelmi, Säräisniemi HUOM: tukiasiat 2015
Vihanti	4.11.	11.00	Meijerin Pirtti, Alpua huom alkamisaika!
Raahenseutu	4.11.	19.00	Olkkijoen kylätalo
Paltamo	4.11.	10.00	auditorio, Kainuun Opisto, Mieslahti HUOM: tukiasiat 2015
Kajaani	4.11.	19.00	Marian viinikellari, SH-Valjus, Kajaani *
Liminka	4.11.	19.00	Pitojen Helmi
Temmes	4.11.	19.00	Pitojen Helmi
Tyrnävä	4.11.	19.00	Pitojen Helmi
Ala-Temmes	4.11.	19.00	Pitojen Helmi
Nivala	5.11.	10.00	Nitek/Sapuska, Pajatie 5
Haapavesi	5.11.	19.00	Jedu, Noran yksikkö
Sotkamo	5.11.	10.00	Heinämäen kylätalo, Petäjävaarantie 11, Sotkamo HUOM: tukiasiat 2015
Piippola	5.11.	19.00	Rosenbergin B&B, Sipolantie 25, Rantsila
Pulkvila	5.11.	19.00	Rosenbergin B&B, Sipolantie 25, Rantsila
Kestilä	5.11.	19.00	Rosenbergin B&B, Sipolantie 25, Rantsila
Rantsila	5.11.	19.00	Rosenbergin B&B, Sipolantie 25, Rantsila
Merijärvi	5.11.	19.00	Tähjän kotiseututalo, Tähtiantie
Pudasjärvi	6.11.	10.00	Liepeen Pappila, Liepeentie
Pyhäjärvi	6.11.	10.00	Pitokartano Verkkoranta
Pyhäntä	6.11.	19.00	Tavastkengän koulu
Taivalkoski	6.11.	10.00	valtuustosali, kunnantalo
Lumijoki	6.11.	19.00	nuorisoseurantalo, Ylipääntie
Hyrnsalmi	7.11.	10.00	valtuustosali, kunnantalo HUOM: tukiasiat 2015
Pyhäjoki	7.11.	10.00	vanhustentalo, kerhuhuone
Ruukki	10.11.	19.00	valtuustosali, kunnantalo
Kuusamo	11.11.	10.00	OP:n kokoustilat; Kuusamo HUOM: johtokunnan täydentäminen
Ristijärvi	11.11.	10.00	kunnantalo, Aholantie 25 HUOM: tukiasiat 2015
Haukipudas	11.11.	19.00	Jatuli
Oulainen	12.11.	10.00	Honkamaja, Hietalantie ruokailu klo 9.30
Oulunseutu	12.11.	19.00	Neste Oulun baari, Maikkula
Vuolijoki	18.11.	19.00	Onnelan matkailumaatila HUOM: tukiasiat 2015 *

Johtokunnan jäsenten kummiyhdistykset:

Peltola Harri: Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Kuusamo
 Ahlholm Jari: Kärsämäki, Vihanti, Haapavesi, Piippola
 Heikkinen Urpo: Ala-Temmes, Liminka, Lumijoki, Oulunseutu, Temmes, Tyrnävä, Muhos
 Keränen Lassi: Hyrnsalmi, Ristijärvi, Vaala, Suomussalmi
 Keränen Pentti: Kuhmo, Sotkamo, Kajaani, Vuolijoki, Paltamo
 Kumpula Eliisa: Pyhäntä, Nivala, Merijärvi, Oulainen
 Manninen Inga: linseutu, Hailuoto, Haukipudas, Ylikiiminki, Kiiminki
 Myllylä Liisa: Haapajärvi, Pyhäjärvi, Pyhäjoki
 Rikkola Jaakko: Nuorten kerhot, Utajärvi
 Tamminen Tuomo: Kestilä, Pulkvila, Raahenseutu, Rantsila, Ruukki, Siikajoki

(* kokouksessa puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke & YmpäristöAgro II järjestävät yhteisen päätösseminaarin:

Maatalouden tulevaisuus

Oulunsalo-talo, Valjakka-sali (Mäntypellonpolku 10, Oulunsalo)

ma 3.11.2014 klo 10-15 (kahvitarjoilu klo 9.30 alkaen)

Tilaisuuden puheenjohtajana toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen

Maatalous- ja energiayksikön päällikkö Timo Lehtiniemi

Seminaarin ohjelma:

- 9.30 - 10.00 **Aamukahvit** (hankkeet tarjoavat)
- 10.00 - 10.10 **Avaussanat**
Johtaja Vesa Nuolioja, ProAgria Oulu
- 10.10 - 10.40 **Ilmastopolitiikka ja maatalous - uhka vai mahdollisuus?**
Puheenjohtaja Juha Marttila, MTK
- 10.40 - 11.00 **Maatalouden merkitys vesiensuojelussa**
Ympäristöministeriön ylijohtaja Timo Tanninen
- 11.00 - 11.45 **Suomen maatalouden muutos EU-aikana**
Professori Jyrki Niemi, MTT
- 11.45 - 12.00 **Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihankeesta tehtyä**
Hankevetäjä Tuija Korhonen, MTK Pohjois-Suomi
- 12.00 - 13.00 **Lounas** (Atria/Lihakunta tarjoaa)
- 13.00 - 13.45 **Maaseudun tulevaisuus**
Tutkimusjohtaja Tuomas Kuhmonen, Turun yliopisto
- 13.45 - 14.00 **YmpäristöAgrossa tehtyä ja tulevaa**
Hankevastaava Taimi Mahosenaho, Pro Agria Oulu/Maa- ja kotitalousnaiset
- 14.00 - 14.30 **Iltapäiväkahvit** (hankkeet tarjoavat)
- 14.30 - 15.00 **Ravinteiden tehokas kierrätys nyt ja tulevaisuudessa**
Vanhenpi tutkija Pentti Seuri, MTT
- 15.00 **Tilaisuuden päätöspanat**
Johtokunnan puheenjohtaja Harri Peltola, MTK Pohjois-Suomi

Ilmoittautumiset seminaariin tarjoilujen vuoksi oheisen linkin kautta 24.10 mennessä:
www.lyyti.in/maataloudentulevaisuus Pienet ohjemamuutokset mahdollisia, seuraa ilmoittelua



Auktorisoidut kiinteistöarvioijat Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit OULU

AKA Vesa Hakola 020 7411 064
 vesa.hakola@arviointikeskus.fi

Ympäristöoikeuteen ja maatilojen lakiasioihin erikoistuneet lakimiehet SEINÄJOKI

VT Lauri Pakka 020 7411 066
 lauri.pakka@arviointikeskus.fi

UUDEN SUKUPOLVEN MAATALOUSKAUPPA

Lähin maatalouskauppa on yhtä
lähellä kuin lähin puhelin.
Ole yhteydessä omaan asiakkuusvastaavaasi!

RAISIO agro

www.raisioagro.com • kauppa.raisioagro.com
Rehut, viljat, tuotantopanokset ja -tarvikkeet

HAMPAIDEN HOIDOT
NUKUTUKSESSA,
SOITA (08)534 8100
NIIN KERROMME LISÄÄ!



Kokonaisvaltaista hoitoa hampaittesi hyväksi!

- Purentavaivat
- Esteettinen hammashoito
- lensairauksien hoidot
- Juurihoidot
- Suukirurgia
- Oikomishoidot
- Paikkaushoidot
- Protetiikka

AARIA
HAMMASLÄÄKÄRIASEMA - HAMMASSAIRAALA

Olemme oululainen perheyryitys
Kirkkokatu 27, A 51, 5. krs OULU
P. (08) 534 8100
ma-pe 7.30-20 la 9-13 su 10-13